

O „Stolicy” i współpracy redakcji z Towarzystwem Przyjaciół Warszawy.

Spotkanie z Redaktor Naczelną „Stolicy”
EWAŃ KIELAK CIEMNIEWSKA

Ewa Ciemnińska Kielak - Redaktor Naczelna „Stolicy”

Na pierwsze w tym roku spotkanie Komisji Historycznej 17 stycznia 2014 zaprosiliśmy Redaktor Naczelną „Stolicy”. Celem spotkania było bliższe wzajemne poznanie się i rozwinięcie współpracy. Z racji naszych związków z Warszawą „Stolica” to najbliższe nam pismo. Czujemy się tymi dla których warto jest takie pismo wydawać; należymy do jego adresatów.

Prowadząca zebranie, przewodnicząca Komisji Barbara Petrozolin-Skowrońska, przypomniała na wstępie spotkania co nas jeszcze łączy ze „Stolicą”.

1. TPW jest „partnerem” „Stolicy” (w najlepszym towarzystwie – Zamku Królewskiego, Filharmonii, Zachęty, itd...). To jest podkreślone na stronie www.warszawa-stolica.pl.

2. „Stolica” wydaje serię książek Biblioteka „Stolicy” i wśród kilku tytułów serii jest pięknie wydana książka Beaty Michalec o Tekli Bądrzewskiej. To także znak naszego bliskiego związku ze „Stolicą”

3. W marcu tego roku ukazał się specjalny numer „Stolicy” na 50 rocznicę powstania TPW. Jest tam artykuł członka naszej Komisji Jana Bergera o Stowarzyszeniach Przyjaciół Dzielnic Warszawy; no i ważne jest, że znalazła się tam popularna synteza dziejów Towarzystwa. Do stałych współpracowników „Stolicy” należy też członek naszej Komisji Tadeusz W. Świątek.

4. Znajdujemy ostatnio w „Stolicy” fragment kolumny ze znakiem TPW zatytułowany „Wieści z TPW”. Są to krótkie notatki o ważniejszych wydarzeniach w TPW. To świetna inicjatywa informowania o bieżącej działalności TPW czytelników magazynu.

Przewodnicząca Komisji Historycznej w skrócie przypomniała historię „Stolicy”. Jako miesięcznik - „Stolica” - Warszawski Magazyn ilustrowany, ukazuje się pod redakcją Pani Ewy Kielak Ciemnińskiej od kwietnia 2006 roku i jest kontynuacją tygodnika „Stolica” z lat 1946-1989 (pisma wydawanego przez RSW Prasa – Książka – Ruch; wraz z jej likwidacją tygodnik tak jak bardzo wiele innych pism został zamknięty a tytuł przekazany w ręce prywatne).

Stos egzemplarzy najbardziej warszawskiego czasopisma - „Stolica”

Burmistrz Bielan Rafał Miastowski i Prezes Towarzystwa Przyjaciół Warszawy Beata Michalec

Dawna „Stolica” została zarchiwizowana w ramach projektu Mazowiecka Biblioteka Cyfrowa; to znacznie ułatwia korzystanie z dawnych materiałów do których prawa ma „Stolica”. Współczesna redakcja „Stolicy” stopniowo archiwizuje cyfrowo również swoje roczniki od 2006 (są dostępne na stronie www.warszawa-stolica.pl).

Pani Prezes Beata Michalec, zaproszona na spotkanie Komisji Historycznej, powiedziała, że korzystała z Mazowieckiej Biblioteki Cyfrowej i jej indeksów dla wyszukania informacji o TPW we wszystkich archiwalnych numerach „Stolicy” i na tej podstawie udało jej się wykonać wielostronicowy album ze skanami tekstów o TPW i zdjęć ze „Stolicy”. Są one dowodem wieloletnich bliskich związków Towarzystwa ze „Stolicą”. Na podstawie tych materiałów B. Michalec zamierza przygotować - jeśli będą przyznane przez miasto fundusze na ten cel - publikację poświęconą związkom TPW i „Stolicy”, a jako Prezes TPW chce te związki pogłębiać. Zaprezentowany zbranym okazałymi rozmiarami, wielostronicowy album wzbudził duże zainteresowanie i uznanie dla wykonanej pracy.

Zebrani (22 osoby, w tym także koleżdy i koleżanki przewodnicy warszawscy) słuchali z zainteresowaniem opowieści Pani Kielak Ciemniewskiej o jej drodze do decyzji, by wznowić po kilkunastoletniej przerwie „Stolicę”. Jako dziennikarz z zawodu uprawiała publicystykę kulturą i krytykę teatralną, współpracowała z wieloma redakcjami prasowymi i telewizyjnymi. W 1993 stworzyła autorskie pismo w języku angielskim poświęcone promocji Warszawy „The City Voice” wydawane w ramach wydawnictwa „The Warsaw Voice”. Pismo okazjonalnie publikowane również w językach niemieckim i hiszpańskim dużo miejsca poświęcało historii Warszawy, kulturze, ale też dostarczało informacje o przemianach ustrojowo-ekonomicznych oraz warunkach i możliwościach inwestowania w Warszawie.

Wszak było przeznaczone dla obcokrajowców, których kapitału inwestycyjnego po transformacji ustrojowej samorządna, ale zanedbana i niedoinwestowana Warszawa bardzo potrzebowała. Wydawnictwo po części było finansowane przez Prezydenta m.st. Warszawy (decyzję taką podjął dr Stanisław Wyganowski i kolejni prezydenci ją podtrzymywali). W dużej mierze jednak budżet wydawniczy zapewniały reklamy. Wówczas to wydając i redagując „The City Voice” nawiązała bliską współpracę, która z czasem przerodziła się w przyjaźń, z licznym gronem varsavianistów (ta współpraca ze znakomitymi autorami trwa do dziś również w „Stolicy”, np. Jarosław Zieliński, obecnie jest zastępcą redaktora naczelnego). Wielu polskich odbiorców „The City Voice” twierdziło, że takie pismo o Warszawie powinno ukazywać się również po polsku. W atmosferze oczekiwania przez warszawiaków na swoje pismo – grupa varsavianistów – zdecydowała o reaktywowaniu „Stolicy”. Ewa Kielak Ciemniewska mogła całkowicie poświęcić się wydawaniu i redagowaniu „Stolicy” po decyzji urzędu miasta o zaprzestaniu sponsorowania angielskojęzycznego „The City Voice”, przerwała jego wydawanie i tytuł zniknął z rynku prasowego.

„Stolica” wychodzi już 8 lat, co miesiąc, w nakładzie 12 tysięcy egzemplarzy, ma znakomitych powszechnie cenionych autorów, jest bogato ilustrowana i nie jest finansowana przez miasto. Choćby skromna, ale stała dotacja pozwoliłaby lepiej planować pracę i zapewniłaby poczucie stabilizacji zespołowi redakcyjnemu i wydawcy. Niestety władze Warszawy takiej potrzeby nie widzą.

Pani Kielak Ciemniewska odpowiadała też na zadawane pytania. Jedno z nich dotyczyło akcji redakcyjnych skierowanych do warszawiaków. Pani Redaktor opowiedziała o konkursie na stronę internetową o Warszawie (Syrenka w Sieci), o konkursie fotograficznym i wystawie pokonkursowej na zdjęcie warszawskie „Moja dzielnica”

(wystawa była prezentowana w Galerii Braci Jabłkowskich i podczas Warszawskich Targów Książki na Stadionie Narodowym) oraz o spotkaniach z czytelnikami ściągających tłumy m.in. do Domu Spotkań z Historią i Muzeum Niepodległości... Mówiła też o współpracy z warszawskimi organizacjami pozarządowymi i o książkach przygotowywanych i wydawanych przez zespół „Stolicy”. Dotychczas ukazało się 8 tytułów, planowane i przygotowywane są następne.

Obecnie Redakcja przygotowuje się również m.in. do uczczenia w przyszłym roku 70-tej rocznicy powrotu warszawiaków do swojego zrujnowanego miasta – w styczniu 1945 roku. To był Wielki Powrót do ruin i zgliszcz mieszkańców, którzy podjęli wielki wysiłek i wykazali się determinacją, by w pierwszej kolejności odgruzować i odminować, a potem odbudować swoje ukochane miasto, udowodnili swoją wielką żywotność i chęć odrodzenia normalnego życia, również zawodowego – w imponującym tempie organizowano na nowo pracę miejskich instytucji, szkół, uczelni... I to właśnie w dużej mierze dzięki nim Warszawa pozostała stolicą Polski. Czyż to nie zasługuje na upamiętnienie, uhonorowanie? Czyż to nie jest ważniejsze od sporów politycznych czy 17 stycznia 1945 roku Warszawa została „wyzwolona” czy też zajęta przez kolejnych „okupantów”?

Taki punkt widzenia historii Warszawy podzielali również zebrani członkowie TPW, a przewodnicząca Komisji Historycznej zaproponowała, by TPW wspólnie ze „Stolicą” ogłosiło konkurs na wspomnienia, dokumenty, relacje, fotografie – związane z powrotem do zrujnowanej Warszawy w 1945 roku. Zarówno Pani Redaktor „Stolicy” jak i Pani Prezes TPW uznały, że sprawę warto podjąć. Pilnie więc należy rozważyć program i organizację takiego przedsięwzięcia. Merytorycznym wsparciem inicjatywy był подарowany Komisji Historycznej zestaw numerów styczniowych „Stolicy” z kilku lat. W tych numerach po-

wroty do Warszawy w roku 1945 znalazły swoje odbicie. Stolica podejmuje ten temat co roku w styczniu od 2007.

Spotkanie było też okazją do przekazania informacji o pracy Komisji Historycznej – a ponieważ Sekretarz Komisji Halina Niemiec przygotowała cztery zeszyty wydruków z naszej strony internetowej, gdzie zamieszczamy relacje ze spotkań w jej opracowaniu graficznym – tym łatwiejsze było wprowadzenie Gościa w tematykę naszych działań.

Pani Redaktor stwierdziła, że „Stolica” jest otwarta na współpracę z nami. Propozycję artykułu czy też gotowy artykuł można zawsze przesłać, lecz lepiej wcześniej zatelefonować i omówić swoją propozycję tematyczną. Bowiem o zamieszczeniu w piśmie decyduje temat (wiele tematów „Stolica” już podejmowała i nie w każdym przypadku może je powtórzyć) oraz oczywiście zawsze przy decyzji o publikacji brana pod uwagę jakość tekstu.

Elżbieta Gliszczyńska apelowała by „Stolica” częściej zajmowała się okolicami Warszawy, bo są to ściśle powiązane z Warszawą miejscowości („sypialnie” Warszawy), a pod względem architektury i przyrody są ciekawe.

Mieczysław Wojdyga natomiast zwracał uwagę na prawobrzeżną część Warszawy i na cenną, niedawno wydaną, książkę Alicji Banasik o Pradze. Pani Prezes prosiła by przysyłać krótkie informacje na kolumnę Wieści z TPW.

Na zakończenie spotkania omawiano plan pracy Komisji Historycznej w tym roku. Trzy tematy zgłosiła Pani Prezes (i zgłosiła swój akces do Komisji).

1. Profesor Stanisław Lorentz. (28 kwietnia będzie 115 rocznica urodzin założyciela i długoletniego prezesa TPW).
2. Henryk Poddębski – fotograf Warszawy (córka pokaże zbiory fotografii).
3. Tomasz Sarnecki, spotkanie z autorem słynnego plakatu „Solidarności” (W samo południe).

Przewodnicząca Komisji zapewniła, że te sugestie weźmie pod uwagę.

Przedstawiła też inne plany Komisji na ten rok.

1. Spotkanie poświęcone Krystynie Kraheleskiej – w kwietniu stulecie urodzin, w sierpniu 70. lat od śmierci. Członkiem Komisji jest Marzena Grochowska -Honorowa Prezes TPW i współautorka książki o Kraheleskiej, więc mamy już kompetentną osobę, która przybliży temat.

2. Warto też poświęcić spotkanie Elżbiecie Barszczewskiej (1913-1987), która należała do współzałożycieli TPW w 1963 roku, a „Stolica” (ta sprzed 1989) umieściła ją wśród najwybitniejszych postaci warszawskich (obok Gomulickiego, Lorentza, Gieysztor). Kuzyn Elżbiety Barszczewskiej Igor Strojnowski ma nam przedstawić multimedialną projekcję o słynnej aktorce.

3. Zaplanowanym tematem jest też Ormiańska Warszawa (z okazji albumu przygotowanego pod auspicjami Fundacji Kultury i Dziedzictwa Ormian Polskich – nagrodzonego za najlepsze Varsaviana oraz Nagrodą Klio).

Trzeba pamiętać o 70-tej rocznicy Powstania Warszawskiego i 220 Powstania Kościuszkowskiego, warto też spotkać się z kontynuatorami firmy Bracia Jabłkowscy, itd. Ale są to dalsze plany.

A najbliższe spotkanie 21 lutego poświęcone będzie naszej najstarszej, zasłużonej koleżance Bożennie Niemierowskiej-Szczepańczyk (6 lutego zaczyna 90 rok życia). Jest autorką kilku książek wspomnieniowych; jest bankowcem (będą więc wspomnienia z Banku Handlowego) i jest jedną z najwybitniejszych działaczek TPW – głównie Oddziału Wilanów-Sadyba (była m.in. prezesem Oddziału, jest współtwórczynią monografii tego Oddziału) – Warto tę jej działalność przypomnieć.

(Tekst B.P-S., opracowanie Halina Niemiec, foto: Halina Niemiec i Ala Pikulska)

